

Lesdoel

De kinderen:

- maken maatbewegingen bij de spreektekst 'Zeven kleine eendjes';
- voeren de spreektekst ritmisch uit (met korte en lange noten);
- bedenken nieuwe diernamen bij een ritmebouwsteen;
- zoeken slaginstrumenten die bij deze dieren passen;
- zingen het lied 'Muzikantje' op de genoteerde toonhoogte.

Materiaal

afbeeldingen 3-1b (zie les 1), 3-4a, 3-4b, 3-4c en 3-4d

cd 3-12 'Zeven kleine eendjes' uit *Eigen-wijs*, blz. 61

cd 3-13 'Muzikantje' uit *Eigen-wijs*, blz. 39

slaginstrumenten, zoals ritmestokjes, schellenraam, bellenkrans, claves, handtrom, schudkoker, buistrom, bloktrom en tamboerijn
klankstaaf a'

Vorbereiding

Maak gebruik van het volgende bordplan (eventueel met door de kinderen bedachte namen):

groep 1	nijlpaard			nijlpaard
groep 2		zeehond		zeehond
groep 3			vogel	vogel

Teken ook de kwartnoten boven de woorden, zodat goed te zien is dat het één lange reeks wordt.

Inleiding

1. De kinderen zitten op hun knieën in de kring. Herhaal de spreektekst 'Zeven kleine eendjes' (uit deel 1, les 24). Maak zelf een loopbeweging met de handen. cd 3-12 'Zeven kleine eendjes'
2. Verdeel de groep in tweeën. De ene groep maakt de loopbeweging, terwijl de andere groep de spreektekst spreekt.
3. Herhaal dit en draai de rollen om.

Kern 1

1. Let goed op dat de klemtoon van het woord van twee lettergrepen ook steeds op de eerste lettergreep valt. Konijn kan dus niet!
2. Gebruik dierennamen die door de kinderen genoemd worden. Let goed op dat elke lettergreep evenlang duurt, dus alles gaat in de maat door! In acht tellen wordt alles uitgevoerd.

1. Zet de ritmebouwsteen 'tijger' voor het bord. Deze kennen de leerlingen al. Weten ze nog andere dieren die bij deze noten passen? (bijvoorbeeld nijl-paard, zee-hond, vo-gel ...). afbeelding 3-1b
2. Zet het schema dat is opgenomen bij voorbereiding voor het bord en verdeel de klas in drie groepen. Groep 1 stampt bijvoorbeeld nijl-paard, groep 2 tikt bijvoorbeeld zee-hond en groep 3 klapt bijvoorbeeld vo-gel. (Eventueel kunnen dus nog dieren worden toegevoegd.) Van de genoemde dieren zijn afbeeldingen beschikbaar. afbeelding 3-4d
3. Ga nu met de aanwijsstok van links naar rechts. Het ritme dat aangewezen wordt, wordt door de desbetreffende groep geklapt. Als laatste klappen de drie groepen tegelijk.
4. Zoek samen met de kinderen instrumenten die bij de verschillende dieren passen.
5. Deel de instrumenten uit. Kinderen die geen instrument hebben, krijgen een ritmestokje. Speel het bovenstaande klankspel nog eens en gebruik nu de instrumenten. afbeeldingen 3-4a, 3-4b en 3-4c

Kern 2

1. Gebruik de klankstaaf a' om de begintoon aan te geven.

1. Herhaal het lied 'Muzikantje' (uit groep 2 les 14). cd 3-13 'Muzikantje'
2. Laat een paar kinderen de maat meespelen door op hun knieën in de maat te trommelen. In plaats van 'tijger' kunnen ze nu het woord 'trommel' meezeggen.

Afsluiting

1. Herhaal liederen uit de vorige lessen en werk aan de articulatie door de kinderen zacht maar verstaanbaar te laten zingen.
2. Oefen ook met de ademhaling, die bijna altijd aan het einde van een regel moet plaatsvinden.

Zeven kleine eendjes

3-04 spreektekst

tekst en muziek: José Bakker

Ze - -ven klei - ne eend - jes

lo - pen op de stráát,

foei!!! dat mag toch niet.

Moe - der - eend is kwaad!

3-04/1

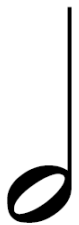
Muzikantje

3-04 lied

tekst en muziek: Dien Bijloo

Mu - zi - kant - je, mu - zi - kant - je,
speel eens op je fluit - je;
mu - zi - kant - je, mu - zi - kant - je,
speel eens wat voor mij.

leeuw

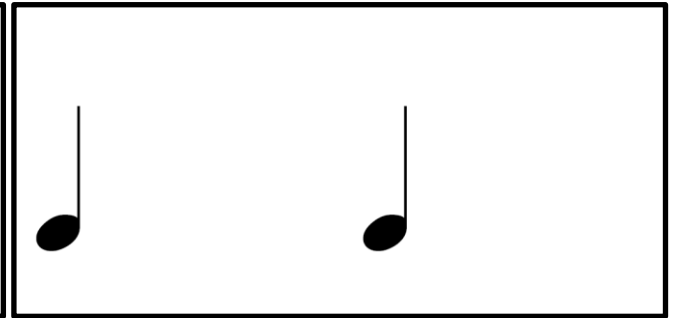
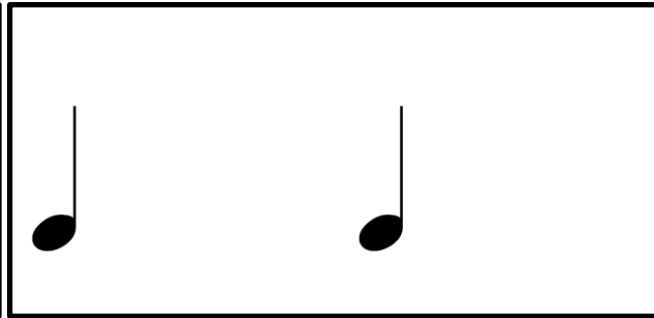
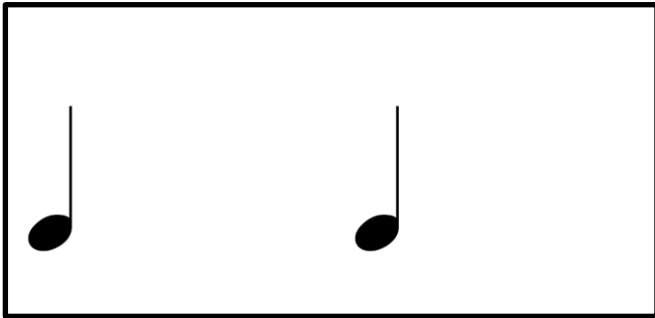
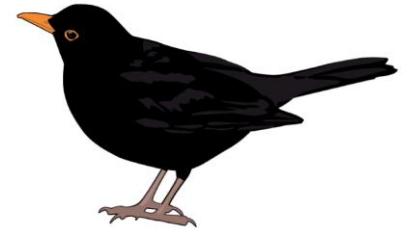
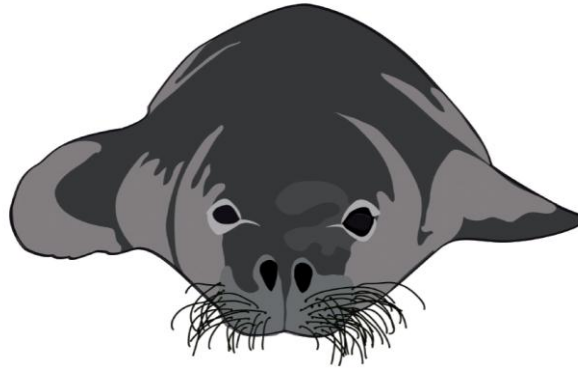
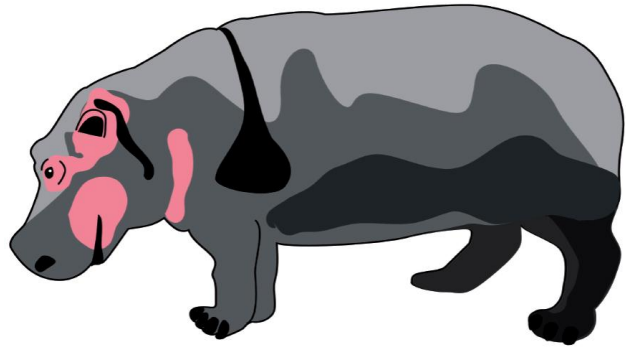

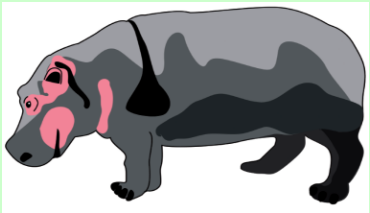

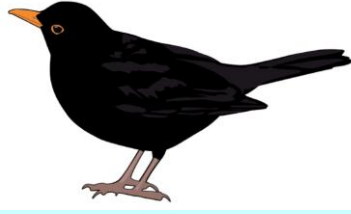
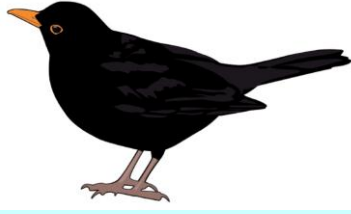
tij

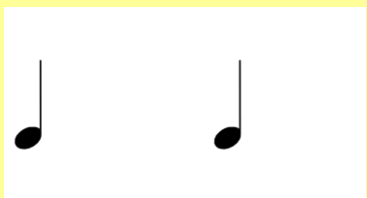

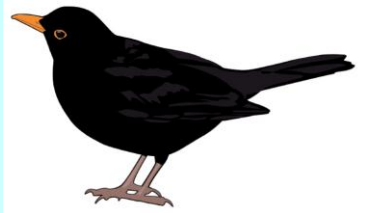
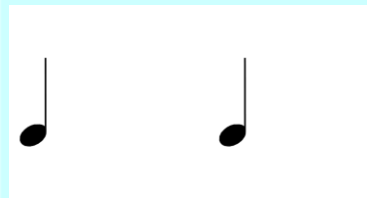
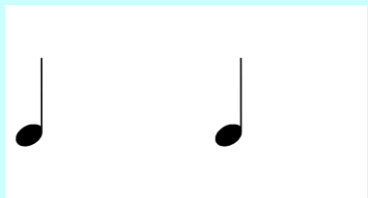
-

ger

groep1:				
groep 2:				
groep 3:				

Lesdoel

De kinderen:

- luisteren naar muziek;
- kennen het lied 'Hoor de wind eens waaien';
- maken sterke en zachte geluiden op instrumenten.

Materiaal

cd 3-25 'Marche au supplice' uit *Symphonie Fantastique* van H. Berlioz (muziekfragment)
cd 3-24 'Hoor de wind eens waaien' (zie les 6) uit *Kleuter-wijs*, blz. 82

handtrom
woodblock
claves
triangel
bellenkrans
klankstaven
drie lege flesjes

Inleiding

2. Komt er niets uit de klas, stel dan vragen over: sterk-zacht, mars (loop)-karakter, muziek klinkt 'angstig'.

1. Laat de kinderen luisteren naar het muziekfragment van Berlioz, liefst twee keer.
2. Stel vragen: wat gebeurt er in deze muziek?; klinkt alles even sterk?; kun je op deze muziek kruipen, rollen, lopen, rennen?; is het 'plezierige' muziek?

cd 3-25 'Marche au supplice'

Kern 1

1. Maak een soort klankspelletje met geluiden die bij storm horen, eventueel grafisch op het bord. Zie Lexicon

1. Vertel een verhaaltje over storm. Wind kan daarbij worden nagebootst met de mond (hoeihoeihoeeee). De kinderen doen mee door handgebaren te gebruiken: het waait zachtjes, het waait steeds harder, de wind is gaan liggen.
2. Zing aansluitend het lied 'Hoor de wind eens waaien'.

cd 3-23 'Hoor de wind eens waaien'

Kern 2

1. Neem verschillende instrumenten en vraag de kinderen hier sterke en zachte geluiden mee te maken, bijvoorbeeld (zachte) regen, wind, storm en onweer. De geluiden hoeven niet met het weer te maken te hebben, het kunnen ook andere geluiden zijn. (Bijvoorbeeld een vrachtwagen, een spoorwegovergang, het tikken van een klok.)
2. Praat er met de kinderen over en vraag of het instrument dat wordt gebruikt er goed bij past. Past het instrument bij het geluid of kan er ook nog een ander instrument voor gebruikt worden?

Afsluiting

1. Voor de echte liefhebber: probeer de flesjes op de tonen la, so en mi te krijgen.

1. Vul drie flesjes met verschillende hoeveelheden water. Tik tegen de flesjes. Wat hoor je? Blaas over de opening van het flesje. Wat hoor je? Wat valt je op? Hoe kan het dat het tikken en blazen bij elk flesje anders klinkt?

flesjes

Les 3-25

Vorm

Lesdoel

De kinderen:

- werken met vorm naar aanleiding van het lied 'De slak en het haasje';
- kennen het lied 'Bij, bij, bij';
- analyseren een luistervoorbeeld op vorm.

Materiaal

afbeeldingen 3-14a, 3-14b, 3-14c, 3-14d (zie les 14), 3-25a, 3-25b en 3-25c
cd 3-67 'De slak en het haasje' uit *Eigen-wijs*, blz. 125 (zie les 20)
cd 3-68 'Bij, bij, bij' uit *Kleuter-wijs*, blz. 110
cd 3-69 'Adagio/presto' uit *De zomer van De vier jaargetijden* van A. Vivaldi
(muziekfragment)
ritme-instrumenten
pen

Vorbereiding

Kringopstelling in de klas of indien mogelijk in het speelokaal.
Kopieer en snij afbeelding 3-25b, zodat iedereen afbeelding 3-25a in het klein heeft.

Inleiding

1. Zing het lied 'De slak en het haasje'.
2. Enkele kinderen zingen regel 1; de hele klas zingt regel 2. Idem bij regel 3 en 4.
3. De hele klas zingt regel 1 zacht en regel 2 op normale sterkte. Idem bij regel 3 en 4.
4. Tijdens regel 1 en 2 staan de kinderen stil. Tijdens regel 3 en 4 lopen ze in de maat.

cd 3-67 'De slak en het haasje'

Kern 1

Bespreek de antwoorden niet, maar laat als antwoord het lied opnieuw zingen. De eerste regel is hetzelfde als de tweede regel, behalve de laatste noot.

1. Zing het lied 'Bij, bij, bij' voor.
2. Stel vragen over de tekst en zing het lied enkele keren voor.
3. Licht de tekst kort toe (leg bijvoorbeeld uit wat de koningin is).
4. Zeg de tekst ritmisch voor en laat deze nazeggen.
5. Zing het lied nog een keer voor en laat het de klas aansluitend nazingen.

cd 3-68 'Bij, bij, bij'

Kern 2

5. Let op: 'beantwoorden' wordt door kinderen vaak opgevat als herhalen, maar een vraag beantwoorden doe je niet door de vraag nog een keer te stellen. Het moet dus anders! De vraag en het antwoord moeten wel even lang zijn! Zorg zelf steeds voor een vaste lengte van twee maten!

1. Klap een ritme van twee ritmebouwstenen en laat de kinderen dit naklappen.
2. Herhaal dit. Klap steeds een ander ritme. Laat de kinderen dit steeds nadoen.
3. Gebruik bij het nadoen verschillende vormen, bijvoorbeeld tikken op tafel, stampen of op de knieën slaan. Gebruik ook ritme-instrumenten.
4. Breid het ritme uit tot vier bouwstenen.
5. Klap een ritme vóór en laat het klassikaal beantwoorden. (Niet naklappen.)
6. Geef individuele beurten.

afbeeldingen 3-14a t/m 3-14d

Afsluiting

2. Elke cijfer is één maat en daarin hoor je zachtjes het genoteerde ritme. Klap het eens voor en laat de groep dit herhalen.

1. Zet afbeelding 3-25a voor het bord en laat de blaadjes met afbeelding 3-35b uitdelen.
2. Laat het muziekfragment een keer horen.
3. Wanneer de muziek zacht klinkt, tekenen de kinderen een liggend streepje. Klinkt de muziek sterk, dan tekenen ze een kruisje. Er zijn wel 35 vakjes om in te vullen. Heel zacht hoor je bijna elke keer het volgende ritme:

afbeelding 3-25a een pen en afbeelding 3-25b voor iedereen
cd 3-69 'Adagio/presto'
afbeelding 3-25c

6. Suggestie: een viool probeert een verhaal te vertellen, maar wordt telkens onderbroken door de andere instrumenten.
7. Als je hoort dat zij klaar is met haar zin.

4. Laat de muziek opnieuw horen.
5. Hoe ziet het schema eruit? Toon de afbeelding met het schema.
6. Muziek probeert vaak een verhaal te vertellen. Welk verhaal zou bij deze muziek kunnen passen?
7. Op welk moment wordt de viool onderbroken?

Bij, bij, bij

3-25 lied

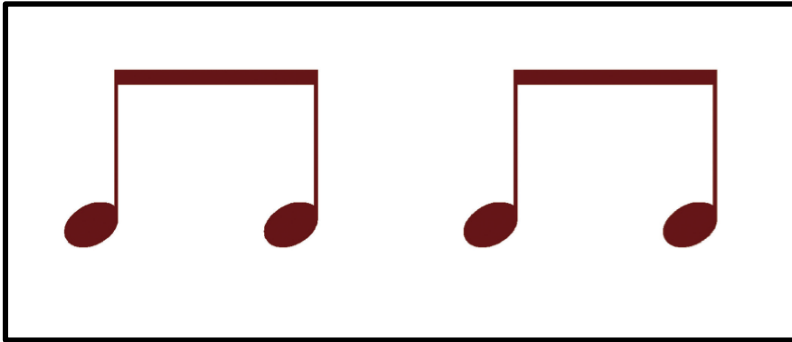
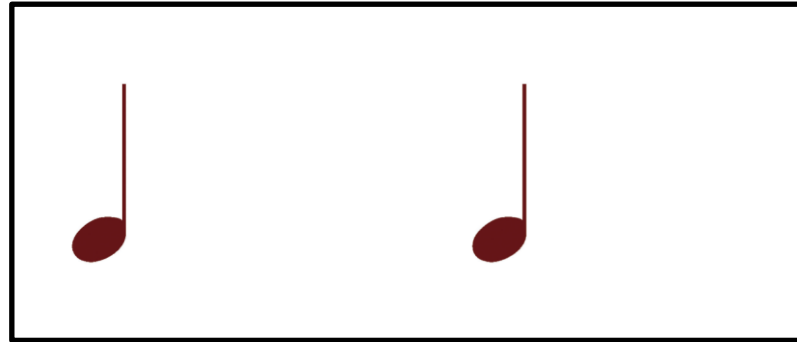
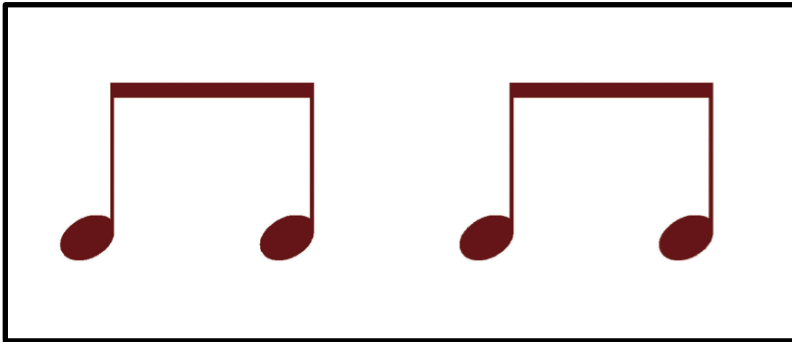
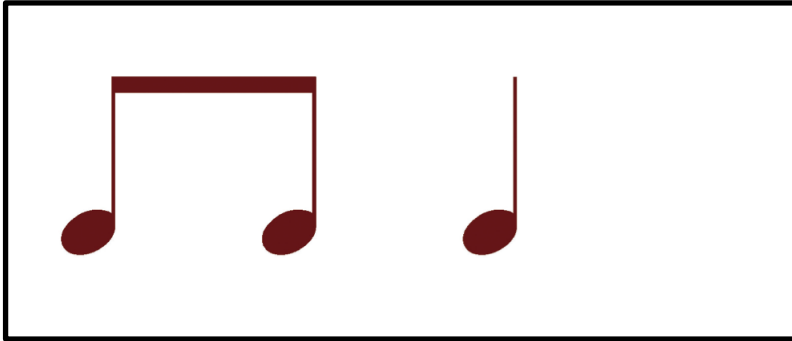
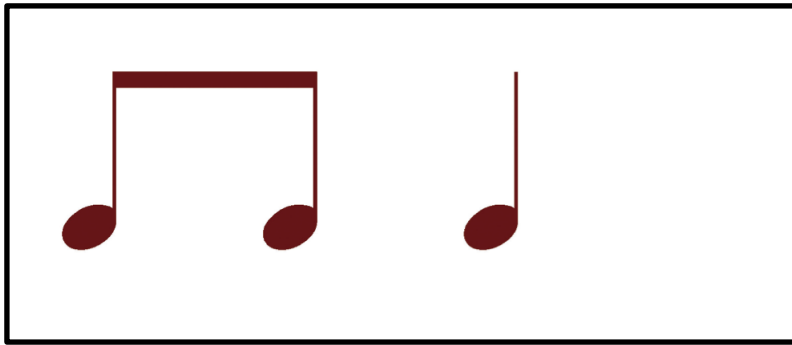
tekst en muziek: Han van Koert

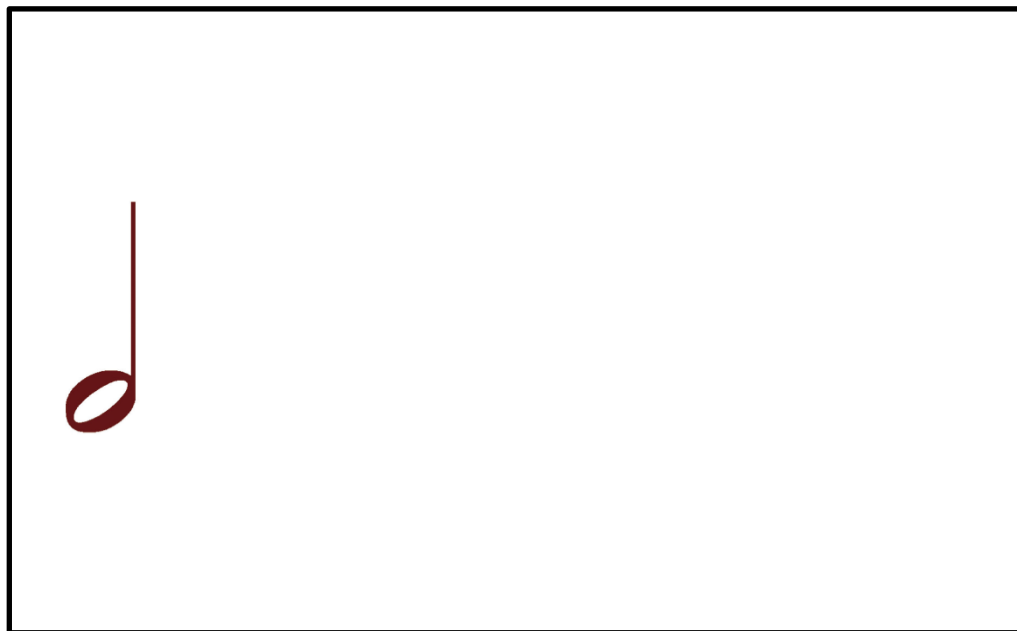
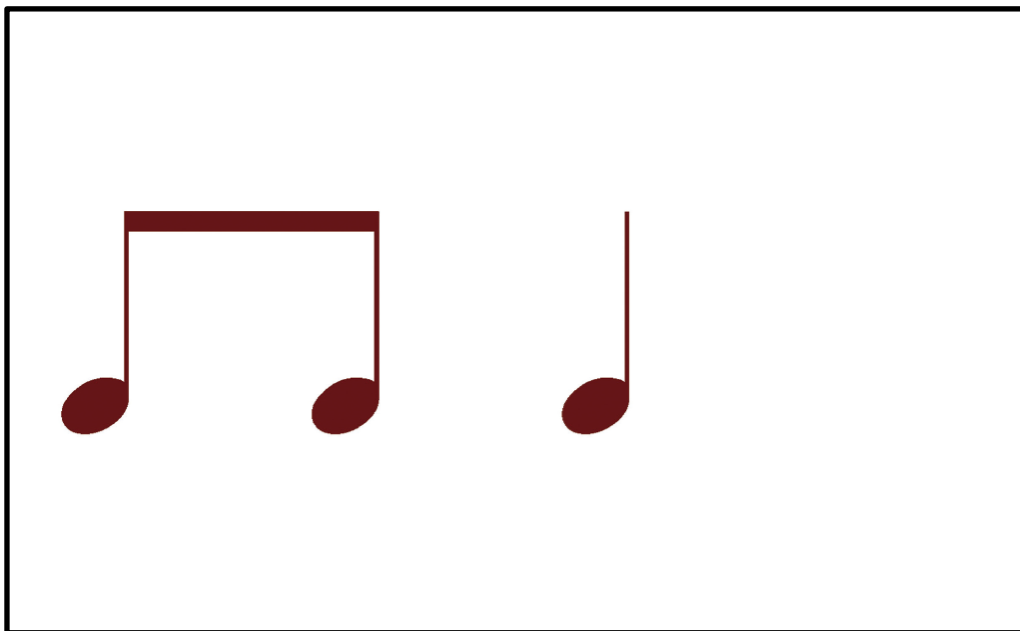
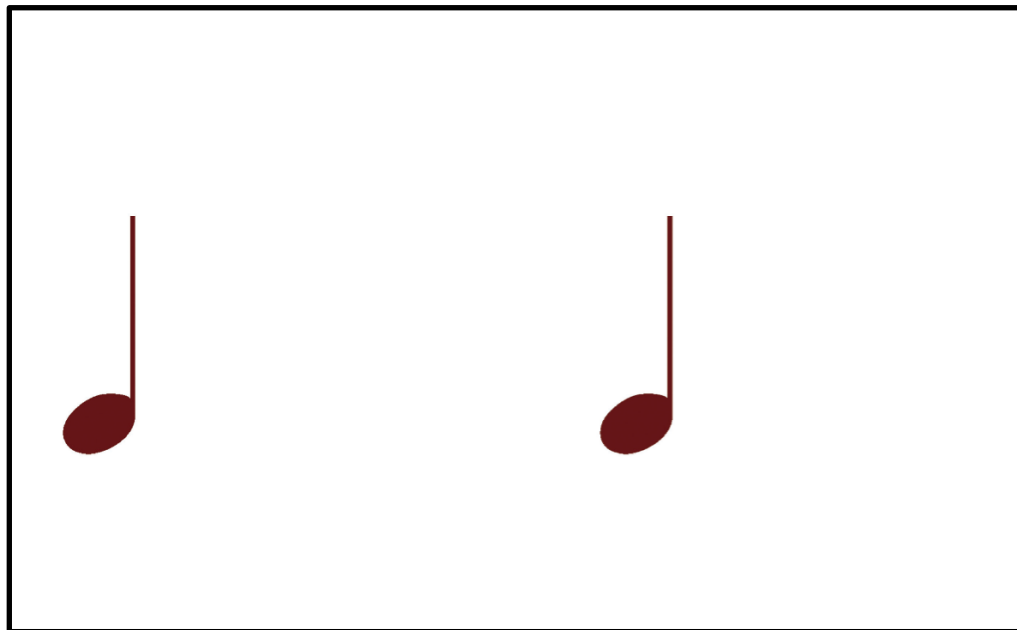
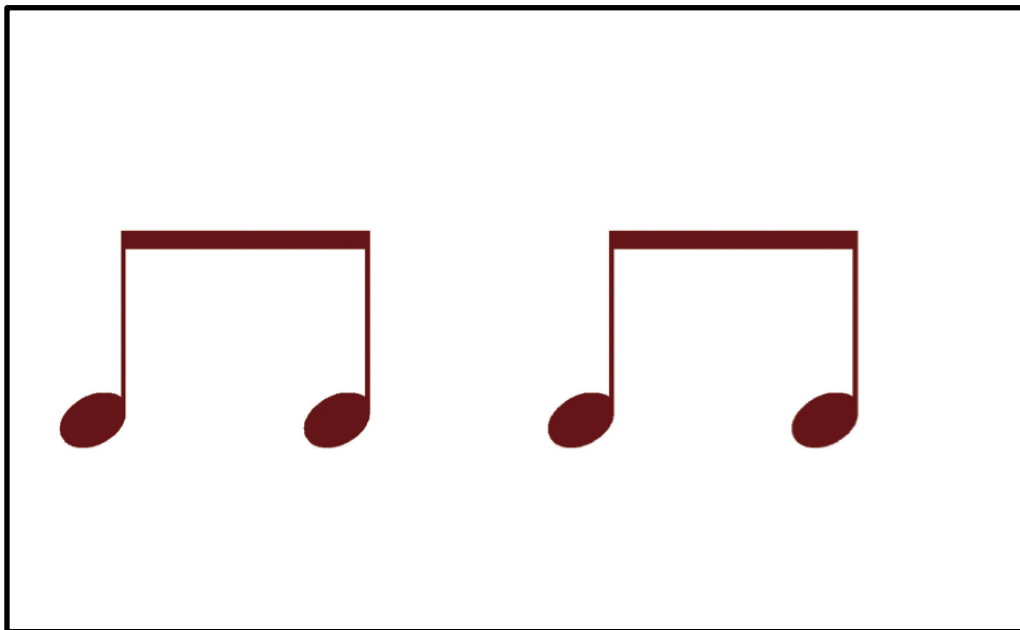
The musical score is written on four staves in treble clef, key of D major (two sharps), and 4/4 time. The melody consists of quarter and eighth notes, with some phrases spanning two measures. Chords are indicated by letters above the notes: D, A, D, A, F#m, G, A, D, D, A, D, A, F#m, G, A7, D. The lyrics are written below the notes.

D A D A
Bij, bij, bij zoek je korf - je op. Vlieg je
F#m G A D
wo - ning in, breng je ho - ning in.
D A D A
Bij, bij. bij vlieg de hei - de op en breng
F#m G A7 D
ho - ning in voor de ko - nin - gin.

3-25

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35

-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35